

การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง : ศึกษากรณีการให้รางวัล
ในการมาใช้สิทธิเลือกตั้ง

นายดำรง คีสกุล

ศูนย์วิทยพัชการ
วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย
ภาควิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-632-339-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE PROMOTION OF PARTICIPATION IN POLITICS : A CASE STUDY
OF GIVING REWARDS FOR VOTING

MR. DUMRONG DEESAKOON

ศูนย์วิทยทรัพยากร

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Government

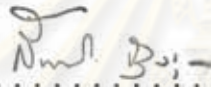
Graduate School

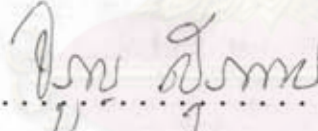
Chulalongkorn University

1995

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง :
 ศึกษาศรณีการให้รางวัลในการมาใช้สิทธิเลือกตั้ง
โดย นายดำรงค์ ดีสกุล
ภาควิชา การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ประหัยค หงษ์ทองคำ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤงสุวรรณ)
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ จรุณ สุภาพ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ประหัยค หงษ์ทองคำ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อนุสรณ์ ลิ้มมณี)

คำวงศ์ ศีสุกุล : การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง : ศึกษากรณีการให้รางวัลในการมาใช้สิทธิเลือกตั้ง (THE PROMOTION OF PARTICIPATION IN POLITICS : A CASE STUDY OF GIVING REWARDS FOR VOTING)

อ.ที่ปรึกษา : รศ.ประหยัด หงษ์ทองคำ, 140 หน้า. ISBN 974-632-339-3

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิจัยถึงระดับความคิดเห็นของประชาชนในการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยการให้รางวัลในการมาใช้สิทธิเลือกตั้งในจังหวัดยะลา และศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง และระดับความคิดเห็นของประชาชนในการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยการให้รางวัลในการมาใช้สิทธิเลือกตั้งในจังหวัดยะลา ซึ่งได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อายุ รายได้ อาชีพ การอยู่อาศัย ศาสนา และการเปิดรับฟังข่าวสารทางการเมืองจากสื่อต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา ถ้าหากว่าการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยการให้รางวัลในการมาใช้สิทธิเลือกตั้งนั้น มิได้ทำให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองหรือการเลือกตั้งอย่างแท้จริง

เมื่อนำผลการศึกษาวิจัยมาเทียบเคียงกับสมมติฐาน ปรากฏผลดังนี้

1. เพศ อายุ รายได้ และการอยู่อาศัย ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง และระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยการให้รางวัลในการมาใช้สิทธิเลือกตั้ง
2. ระดับการศึกษา อาชีพ ศาสนา และการเปิดรับฟังข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และนิตยสารรายสัปดาห์ มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง และระดับความคิดเห็นของประชาชนในการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยการให้รางวัลในการมาใช้สิทธิเลือกตั้ง
3. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นของประชาชนในการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยการให้รางวัลในการมาใช้สิทธิเลือกตั้ง

ภาควิชา การปกครอง
สาขาวิชา การปกครอง
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

#C 531855 : MAJOR GOVERNMENT
KEY WORD: THE PROMOTION/PARTICIPATION IN POLITICS/GIVING REWARDS
FOR VOTING

DUMRONG DEESAKOON : THE PROMOTION OF PARTICIPATION IN POLITICS :
A CASE STUDY OF GIVING REWARDS FOR VOTING THESIS ADVISOR :
ASSO.PROF.PRAYAD HONGTHONGKUM, 140 PP. ISBN : 974-632-339-3

The Public opinion in Yala Province toward the program of political participation promotion through voting reward is here studied in light of the respondents' socio - economic status and degree of political participation.

It is found that most of the respondents disagree to the program, on the one hand. On the other hand, whereas the respondents education, occupation and political information have significant relationship with their degree of political participation and their opinions, there is no relationship between the degree of political participation and the public opinion.

ภาควิชา..... การปกครอง
สาขาวิชา..... การปกครอง
ปีการศึกษา..... 2537

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ในการเขียนวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ผู้วิจัยได้รับแรงบันดาลใจจากประสบการณ์ในการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อครั้งรับราชการอยู่ในตำแหน่งเจ้าพนักงานปกครอง (ปลัดอำเภอ) ในท้องที่อำเภอเบตง จังหวัดยะลา

คุณประโยชน์ทางวิชาการอันเกิดจากวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ผู้วิจัยขออุทิศให้แต่บิดา มารดา และพี่ ๆ ทุกคน ที่ให้ความอุปการะเลี้ยงดู และให้การศึกษามาโดยตลอด ขอกราบระลึกถึงพระคุณของบรรดาครูอาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ให้การอบรมสั่งสอน และประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ประหยัด หงษ์ทองคำ ในฐานะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความกรุณาชี้แนะแนวทาง จนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ จรูญ สุภาพ รองศาสตราจารย์ ดร.อนุสรณ์ ลิ้มมณี ที่กรุณาเป็นประธาน และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ด้วย

ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ ร.ต.ท.ธีรยุทธ คิชฌิโกวิท อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดสตูล ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะ เป็นกำลังใจในการศึกษาและการทำงานวิจัยฉบับนี้มาโดยตลอด ขอขอบคุณผู้บังคับบัญชาทุกท่านที่ให้การสนับสนุน นอกจากนี้ ขอขอบคุณเจ้าจังหวัดยะลา ปลัดอำเภอทุกอำเภอ เกษตรตำบลในอำเภอเบตง เจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลเบตง ที่ช่วยเก็บข้อมูลแบบสอบถามในการวิจัย และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ของงานเครื่องเขียนแบบพิมพ์ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือ จนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยหวังว่า วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คงก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทุกท่านที่ประสงค์จะใช้เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าต่อไป สำหรับข้อบกพร่องทั้งหมดที่เกิดขึ้น ผู้เขียนขอรับความผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว

ดำรงค์ คีสกุล

พฤษภาคม 2538

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญของเรื่อง.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย.....	5
ขอบเขตของการศึกษาวิจัย.....	6
สมมติฐานของการศึกษาวิจัย.....	6
นิยามศัพท์.....	7
การสร้างเครื่องมือในการศึกษาวิจัย.....	9
ตัวแปรและการวัด.....	10
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	11
การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาวิจัย.....	12
การนำเสนอ.....	13
2 ทฤษฎี แนวความคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	15
ขอบเขตของการมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	18
รูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	19
ระดับของการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง.....	26
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	27
แนวความคิดเกี่ยวกับความหมายของการเลือกตั้ง.....	37
ความสำคัญของการเลือกตั้ง.....	42

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่	
แนวความคิดเกี่ยวกับการจูงใจและสิ่งจูงใจ.....	44
สิ่งจูงใจ.....	47
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	49
3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน.....	56
วิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	63
วิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของประชาชนในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยการให้รางวัลในการมาใช้สิทธิเลือกตั้ง...	73
วิเคราะห์ผลตามสมมติฐาน.....	79
4 สรุป วิเคราะห์ และข้อเสนอแนะ.....	101
สรุปผลการศึกษาวิจัย.....	101
วิเคราะห์.....	106
ข้อเสนอแนะ.....	116
บรรณานุกรม.....	118
ภาคผนวก.....	126
ประวัติผู้วิจัย.....	140

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	แสดงเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	56
3.2	แสดงระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	57
3.3	แสดงระดับอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	58
3.4	แสดงระดับรายได้ต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	59
3.5	แสดงอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	60
3.6	แสดงการอยู่อาศัยของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	61
3.7	แสดงการนับถือศาสนาของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	61
3.8	แสดงการเปิดรับฟังข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชนของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	62
3.9	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	63
3.10	แสดงภาพรวมระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	72
3.11	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการให้รางวัลในการมาใช้สิทธิเลือกตั้ง.....	73
3.12	แสดงภาพรวมระดับความคิดเห็นในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการให้รางวัลในการมาใช้สิทธิเลือกตั้ง.....	78
3.13	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	79
3.14	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	80
3.15	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับอายุกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	81

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
3.16	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับรายได้กับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง..... 82
3.17	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง 83
3.18	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการอยู่อาศัยกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง..... 84
3.19	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง..... 85
3.20	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับฟังข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชนกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง..... 86
3.21	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับความคิดเห็นในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการให้รางวัลในการมาใช้สิทธิเลือกตั้ง..... 87
3.22	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับระดับความคิดเห็นในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการให้รางวัลในการมาใช้สิทธิเลือกตั้ง..... 88
3.23	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับอายุกับระดับความคิดเห็นในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการให้รางวัลในการมาใช้สิทธิเลือกตั้ง..... 90
3.24	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับรายได้กับระดับความคิดเห็นในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการให้รางวัลในการมาใช้สิทธิเลือกตั้ง..... 92
3.25	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับความคิดเห็นในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการให้รางวัลในการมาใช้สิทธิเลือกตั้ง..... 94

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
3.26	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการอยู่อาศัยกับระดับความคิดเห็นในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการให้รางวัลในการมาใช้สิทธิเลือกตั้ง.....	95
3.27	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับระดับความคิดเห็นในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการให้รางวัลในการมาใช้สิทธิเลือกตั้ง.....	96
3.28	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับฟังข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชนกับระดับความคิดเห็นในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม. โดยการให้รางวัลในการมาใช้สิทธิเลือกตั้ง.....	98
3.29	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับระดับความคิดเห็นในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการให้รางวัลในการมาใช้สิทธิเลือกตั้ง...	100

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย